

روحانی: بحران سوریه باید با راهکارهای صلح آمیز حل و فصل شود

حسن روحانی در پنجمین دور اجلاس سه جانبه سران ایران، روسیه و ترکیه، دیدگاه‌های جمهوری اسلامی ایران در راستای حل و فصل بحران سوریه را تشریح کرد. به گزارش ایرنا، در بخشی از سخنان حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی آمده است: حفظ یکپارچگی و تمامیت ارضی سوریه، احترام به حاکمیت ملی و استقلال؛ و عدم دخالت خارجی در امور داخلی این کشور که همواره مورد تأکید ما بوده است، باید به طور جدی رعایت شده و تمامی زمینه‌های لازم برای بازگشت ثبات، امنیت و آرامش به این کشور

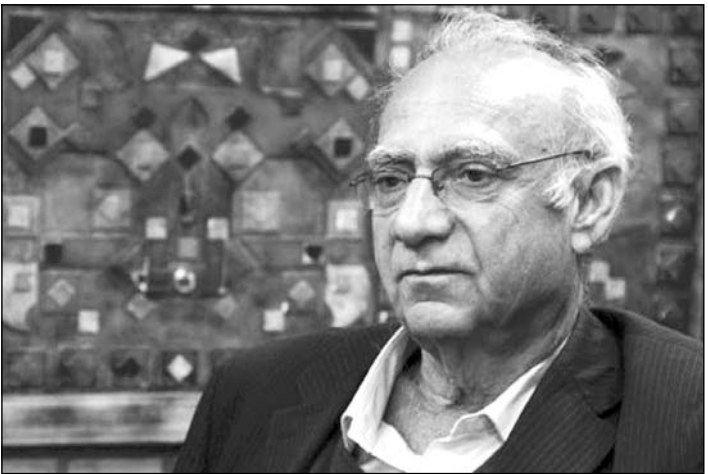
فراهم شود. مهم‌ترین دستور کار ما ارزیابی تلاش‌های سه کشور جمهوری اسلامی ایران، فدراسیون روسیه و جمهوری ترکیه برای خامنه دادن به بحران سوریه از طریق مسالمت‌آمیز، مبارزه با تروریسم، کمک به تشکیل کمیته قانون اساسی، بازگشت آوارگان، تبادلات بازداشت‌شدگان و بروده‌شدگان، بهبود کمک‌رسانی انسان‌دوستانه، بازسازی و همچنین ارزیابی تلاش‌های بین‌المللی در این زمینه می‌باشد. اکنون پس از گذشت قریب ۹ سال از بحران سوریه و بر

مبنای تجربیات حاصله از آن، همچنان بر این باوریم که دیدگاه تغییر نظام که برخی به دنبال آن بودند، ناکام و شکست خورده است. بحران سوریه و سایر بحران‌های مشابه در منطقه، باید با راهکارهای صلح‌آمیز و توسط مردم خود آن کشور حل و فصل شود. تلاش ما در طول سال‌های گذشته در چارچوب روند آستانه، همواره بر مبنای تسهیل روند گفت‌وگو و تسویق دولت و معارضه برای پیوستن به این مهم بوده است.

پیرمحمد ملازهی کارشناس افغانستان در گفت‌وگو با آفتاب یزد:

در مذاکرات صلح با طالبان باید کشورهای منطقه حضور داشته باشند

آمريکايي‌ها برنامه‌هاي گسترده‌اي براي سران القاعده داشتند. نکته مهم ديگر اينکه القاعده ارتباطات خود با طالبان در زمان فعلي را قطع کرده است و چندان از تباط مالموسي با آنها ندارد و به عبارات ديگر القاعده و طالبان به آن اندازه با هم نزديک نيستند که اين گونه مسائل را با هم مرتبط بدانيم. القاعده پس از ماجرای برج‌هاي دوقلو در ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ همه امکانات خود را به مناطق قبيله‌اي منتقل کرده است مضافاً اين که آمريکايي‌ها در مقاطعی هم سران القاعده را هدف قرار داده‌اند و هم، سران طالبان را و بين اين دو گروه چندان تفاوتی قابل نيستند البته، القاعده اين توان را دارد که خود را بازسازی کند و به عنوان یک نیروی قابل قبول همچنان در عرصه سياست‌های منطقه‌ای و افغانستان حضور داشته باشد

سوال ديگر ما از اين کارشناس مسائل بين‌المللی اين است که در خلال متوقف شدن مذاکرات صلح طالبان با آمريکا، پسر اسامه بن لادن کشته شد. آیا بين آن توقف و کشته شدن ارتباطی مي‌توان متصور بود؟

آمريکايي‌ها برنامه‌هاي گسترده‌اي براي سران القاعده داشتند. نکته مهم ديگر اينکه القاعده ارتباطات خود با طالبان در زمان فعلي را قطع کرده است و چندان از تباط مالموسي با آنها ندارد و به عبارات ديگر القاعده و طالبان به آن اندازه با هم نزديک نيستند که اين گونه مسائل را با هم مرتبط بدانيم. القاعده پس از ماجرای برج‌هاي دوقلو در ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ همه امکانات خود را به مناطق قبيله‌اي منتقل کرده است مضافاً اين که آمريکايي‌ها در مقاطعی هم سران القاعده را هدف قرار داده‌اند و هم، سران طالبان را و بين اين دو گروه چندان تفاوتی قابل نيستند البته، القاعده اين توان را دارد که خود را بازسازی کند و به عنوان یک نیروی قابل قبول همچنان در عرصه سياست‌های منطقه‌ای و افغانستان حضور داشته باشد.

سوال ديگر ما بازمي‌گردد به فضای انتخاباتی افغانستان؛ به نظر شما توقف مذاکرات صلح افغانستان و آمريکا تا چه ميزان مي‌تواند بر انتخابات افغانستان تأثیر گذار باشد؟

هيچ ترديدي وجود ندارد که اولويت اول و آخرحکومت فعلی افغانستان برگزاری یک انتخابات موفق است! حکومت افغانستان و همه احزاب سياسی تلاش مي‌کنند تا یک انتخابات موفق در افغانستان برگزار شود. یکی از تحليل‌هايی که وجود دارد آن است که در مناطق تحت کنترل طالبان انتخابات برگزار نشود اما حداقل فايده برگزاری انتخابات آن است که طالبان ديگر دولت روی کار آمده را نمی‌تواند یک دولت غيرقانونی بنماید و با او وارد مذاکرات صلح نشود يعنی طالبان اگر از برگزاری انتخابات در مناطق تحت کنترل خود جلوگیری کند متعمر خواهد شد ولی به نظر مي‌رسد دولت مصمم از هميشه می‌خواهد اين انتخابات برگزار شود. از یک منظر می‌توان گفت برگزاری انتخابات رياست جمهوری افغانستان حتی می‌تواند به نفع گروه طالبان تلقی شود زیرا از آنجا به بعد طالبان با دولتی که بر اثر یک انتخابات سالم بر سر کار آمده رودرو شده و می‌تواند وارد مذاکرات صلح شود. اگر چنین اتفاقاتی بیفتد طبیعتاً نقش انتخابات در روند صلح، نقش مثبتی تلقی خواهد شد.

تناقض در رفتار و گفتار طالبان و آمريکايي‌ها

سوال بعدي ما از پيرمحمد ملازهی اين است که ما در موضوع مذاکرات صلح طالبان و آمريکايي‌ها با دو تناقض بسيار آشکار روبرو هستيم. نيروهای طالبان پس از اعلام توقف مذاکرات صلح، نخست دست به تهديد آمريکايي‌ها می‌زنند و می‌گویند توقف صلح بيشتتر از آن که به ضرر طالبان تمام شود آمريکايي‌ها را به دردسر خواهدانداخت اما چند روز بعد در مسکو اعلام می‌کنند که همچنان اين آمادگی را دارند تا به مذاکرات صلح بازگردند. در جبهه آمريکايي‌ها نيز تناقض آشکار وجود دارد بدین معنا که ترامپ اساساً مذاکرات صلح آمريکا و طالبان را مذاکرات مرده می‌داند و می‌گوید اين گونه مذاکرات را تمام شده تلقی کند اما پس از اين ادعای آمريکا می‌گويد پمپئو وزير امور خارجه آمريکا می‌کايد ما همچنان به مذاکرات صلح آمريکا با طالبان چک می‌کنيم. دليل اين تناقض‌ها به نظر شما چیست؟

به نظر می‌رسد آقای ترامپ برای این مذاکرات یک تاکتیک خاصی را به کار بسته است. در کنار خصلت تاجر پیشه‌های که دارد، ترامپ به این نتیجه رسید که مذاکرات را در این مقطع تعطیل کند زیرا احساس می‌کرد در این مقطع دستاورد بسیار زیادی به دست نخواهد آورد! پس مذاکرات را متوقف کرد تا شرایط جدیدی را پیش روی

آفتاب یزد - رضا بردستانی: یک سال قبل، روزنامه «افغانستان ما» در مقاله‌ای با عنوان: «شتابزدگی در مذاکرات صلح افغانستان» براساس یک نظرسنجی که توسط بنیاد آسیا (Asia Foundation) در مورد افغانستان به انجام رسیده بود حکایت از آن داشت که یک تصویر پیچیده از افکار عمومی در مورد تلاش‌های صلح وجود دارد! نتیجه این نظر سنجی نشان می‌داد که بهتر است در تلاش‌های صلح یافته‌های نظرسنجی سال ۲۰۱۸ نشان می‌داد که ۴۱٫۹ درصد از افغان‌ها فکر می‌کنند که صلح با طالبان ممکن نیست. آن نظر سنجی حاکی از آن بود که دیدگاه عمومی در مورد تلاش‌های صلح به دو دسته تقسیم می‌شود. از منظر قومی، تفاوت‌ها فاحش و قابل توجه بود. در حدود ۶۳٫۷ درصد از پشتون‌ها معتقد بودند که صلح با طالبان امکان پذیر است در حالی که تنها ۵۰٫۸ درصد از تاجیک‌ها، ۴۲٫۵ درصد از هزارها و تنها ۲۸٫۸ درصد از ازبک‌ها این باور را پذیرفته بودند. دیدگاه‌های مردان و زنان نیز متفاوت بود. چنانچه ۶۰ درصد از مردان شدیداً معتقدند که امکان صلح با طالبان وجود دارد در حالی که تنها ۴۶٫۵ درصد از زنان صلح بین دو طرف را امکان‌پذیر می‌دانند.

فارغ از دیدگاه‌های داخل مرزهای افغانستان، در آمريکا نيز ترديدهای جدی وجود دارد! زیرا در پی شکست مذاکرات میان آمريکا و طالبان، کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان آمريکا زلمی خلیلزاد نماینده ویژه دولت در امور افغانستان را به کنگره فراخواند تا دلایل شکست این مذاکرات را برای نمایندگان مجلس توضیح دهد.

اليوت انگل، رئيس کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان آمريکا، زلمی خلیلزاد را که رهبری مذاکرات با طالبان را در سوسه آمريکا برعهده داشته برای شهادت در جلسه‌ای علنی به این کمیته احضار کرده است. انگل گفته انتظار داد آقای خلیلزاد را راس ساعت در کنگره ببیند. انگل همچنین گفته است نامه احضار آقای خلیلزاد را پس از آن امضا کرده که چندین درخواست برای شهادت درباره مذاکرات صلح با طالبان توسط آقای خلیلزاد و وزارت خارجه آمريکا ناپدیده گرفته شده است.

در بیانیه انگل با اشاره به کشته شدن بیش از ۲۰۰۰۰ سرباز آمريکايي در جنگ افغانستان آمده است که صبر او «پنهان‌کاری‌های دولت درباره روند صلح» به سر آمده و زمان پایان دادن به این جنگ طولانی فرارسیده است. این نماینده دموکرات نیویورک گفته است: ماها است که نتوانستیم با پاسخی درباره برنامه دولت برای صلح در افغانستان بگیریم و حالا هم رئیس جمهوری می‌گوید برنامه صلح مرده است. ما باید مستقیماً از مسئول اصلی دولت در افغانستان بشنویم که چگونه و کجای کار این برنامه به شکست منتهی شد.

با این دو مقدمه یعنی: قابل پیش‌بینی بودن شکست مذاکرات صلح با طالبان و وجود ترديدهای جدی در آمريکا، به سراغ پيرمحمد ملازهی کارشناس مسائل شبه راه رفته ایم.

اگر اندکی دورتر به مذاکرات صلح افغانستان نگاه کنیم ملاحظه می‌سازیم که بررسی رسانه‌های افغانستان به این مسئله می‌پیوندد که افکار عمومی نگران دو مسئله است نخست نگران شتابزدگی در مذاکرات صلح و دیگری نگران بی‌سرانجام بودن این مذاکرات است. حال و پس از گذشت یک سال از انتشار نظرات در رسانه‌های افغانستان اگرچه اعتباری برای پیش‌بینی و پیشگویی در عالم سياست قابل نيستيم اما می‌بينيم دقيقاً آن چه افکار عمومی پیش‌بینی کرده بود به وقوع پیوسته. از این مسئله چرایی

طالبان اگر خواسته باشد واقع بینانه برخورد کند نباید مانع جدی بر سر راه برگزاری انتخابات ایجاد نماید یعنی طالبان نه تنها مانع ایجاد نکند بلکه باید کمک کند تا این انتخابات برگزار شود و پس از نهایی شدن نتیجه انتخابات به دنبال راهی برای ادامه مذاکرات باشد البته البته اینجا یک تردید بسیار جدی وجود دارد و آن این که طالبان همواره با اصل برگزاری انتخابات مشکل دارد و شاهد بوده‌ایم در دوره‌های قبلی حتی کسانی که انگشت رنگی به منزله حضور در انتخابات داشته‌اند، انگشت آنها را قطع کرده بود. پس تفکر طالبان اساساً انتخابات را نمی‌پذیرد!

مسکو و دهلی‌نو مشغول مذاکره بر سر تولید اس-۴۰۰ در خاک هند

سرگئی چمزوف، مدیر عامل شرکت دولتی روس تک اظهار کرد، مسکو در حال مذاکره با دهلی‌نو بر سر موضوع تولید سامانه‌های اس-۴۰۰ در هند است. به گزارش ایسنا، چمزوف به شبکه آی بی سی گفت: ما در حال بحث بر سر تولید داخلی سامانه‌های اس-۴۰۰ در هند با مقامهای این کشور هستیم. وی افزود: هند تا کنون از روسیه مجوز تولید جنگنده‌های Su-۳۰ و تانکهای T-۹۰ را دریافت کرده است.

در حاشیه

اعتراض به وسیله تر آشیدن موی سر

باخبرشدیم رهبر بزرگترین حزب اپوزیسیون کره جنوبی به جمع سیاستمداران پیوست که در اعتراض به اقدام منون جانه-این برای انتصاب یکی از متحدان کلیدی‌اش به عنوان وزیر دادگستری به نرم اتهامات جعل مدرک تحصیلی و جرایم مالی خانوادگی او، سرش را تراشید. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس، یک مقام از جنبش محافظه‌کار «حزب آزادی کره» در جمع رسانه‌ها موهای سر هوانگ کیو-آهن، رئیس این حزب را مقابل کاخ ریاست جمهوری استول تراشید و این مقام معترض از منون جانه-این، رئیس‌جمهوری کره جنوبی خواست تا چو کوک را از سمت وزیر دادگستری عزل کند.

شکایت خانواده‌های فرانسوی از لودریان

شنیدیم برخی منابع به خبرگزاری فرانسه گفتند، خانواده‌های زنان و کودکان فرانسوی بازداشت‌شده در اردوگاه‌های کردها در سوریه به صورت رسمی علیه ژان ایو لودریان، وزیر خارجه این کشور بابت بی توجهی در کمک به آنها شکایت کردند. به گزارش ایسنا، شکایت‌های یاد شده به دلیل مخالفت‌های مکرر لودریان با بازگرداندن زنان و کودکان بازداشت‌شده توسط نیروهای سوریه‌دموکراتیک به کشور فرانسه ارائه شد. خانواده‌های یاد شده وزیر خارجه فرانسه را به این امر متهم کردند که با بازگرداندن زنان و کودکان شبه‌نظامی وابسته به گروه‌های مسلح به کشور با وجود اینکه در معرض خطر قرار دارند، داوطلبانه و عامدانه مخالفت می‌کند. این خانواده‌ها شکایت‌های خود را به تنها هیئت قضایی مسئول محاکمه وزرا در زمان فعالیتشان ارائه می‌کنند.

کارت دعوت کیم برای ترامپ

باخبرشدیم روزنامه «جونگانگ» که جنوی نوشت، رهبر کره شمالی، رئیس جمهوری آمريکا را به سفر به پیونگ یانگ دعوت کرد. به گزارش ایرنا به نوشته این روزنامه، «کیم جونگ اون» با ارسال نامه‌ای به «دونالد ترامپ»، از تمایل خود برای برگزاری نشستی دیگر با رئیس جمهوری آمريکا خبر داد و از او برای سفر به پیونگ یانگ دعوت به عمل آورد. وزارت خارجه آمريکا از اظهار نظر درباره این نامه خودداری کرد. ترامپ پنجشنبه پیش گفت، ممکن است تا پایان اسد چهارمین نشستی را با کیم داشته باشد. ترامپ در ۹ اوت (۱۸ مرداد) از دریافت نامه‌ای زیبا از کیم خبر داده بود.

اعتراض کارگران هیکو اراک

شنیدیم جمعی از کارگران معترض شرکت هیکو اراک، مسیر ریل راه‌آهن شمال - جنوب را بستند. به گزارش ایرنا، این کارگران خواستار تعیین تکلیف حقوق و مزایای معوقه و سهامداری عمده این واحد صنعتی هستند و از مسئولان در خواست دارند تا مطالبات صنفی آنان را بپذیرد. کارگران در زب ریل شهید بختیاری بر روی محدوده ریل راه‌آهن ایستاده و خواستار رسیدگی به مطالبات خود شدند. یکی از کارگران گفت: در ماه‌های گذشته صحبت‌هایی در خصوص تعیین تکلیف معوقات کارگران و سرنوشت سهامداری عمده هیکو مطرح شده که کارگران خواستار بپذیری آن هستند. اجرایی شدن قرارداد سال گذشته وزارت راه و شهرسازی برای ساخت ۲ هزار و ۴۰۰ دستگاه انواع ماشین آلات راهسازی از دیگر خواسته‌های کارگران هیکو است.

آقای رئیس جمهور! به آمريکا بروید

باخبرشدیم عصر ایران در یادداشتی نوشت: مجمع عمومی سازمان ملل بهترین زمان برای گفت‌وگوهای دیپلماتیک و انتقال پیام جمهوری اسلامی به جهان است. سعید عباس موسوی سخنگوی وزارت خارجه در نشست هفتگی خود ظریف به صراحت گفته بود مذاکرات خارج از خاک افغانستان و مذاکرات دو سویه بین آمريکا و طالبان هرگز به نتیجه نخواهد رسید زیرا قطعاً باید گروه‌های سیاسی و دولت قانونی افغانستان در جریان ریز مسائل این مذاکرات قرار داشته باشند. در نهایت هم دیدیم که این مذاکرات به هیچ نتیجه‌ای منتهی نشد. به نظر می‌رسد هم اکنون فضا برای حضور مبتکرانه و فعالانه ایران مهیا است و این امر می‌تواند در جریان انتخابات افغانستان و مذاکرات صلح، ابتکار عمل را به دست بگیرد. نکته‌ای که محمود احمدی نژاد به خوبی آن را در ک کرد اما از آن استفاده نکرد. او در ۸ سال دوران ریاست جمهوری‌اش ۸ بار با سفر به نیویورک در مجمع عمومی سازمان ملل متحد حاضر شد.

طالبان اگر خواسته باشد واقع بینانه برخورد کند نباید مانع جدی بر سر راه برگزاری انتخابات ایجاد نماید یعنی طالبان نه تنها مانع ایجاد نکند بلکه باید کمک کند تا این انتخابات برگزار شود و پس از نهای شدن نتیجه انتخابات به دنبال راهی برای ادامه مذاکرات باشند البته اینجا یک تردید بسیار جدی وجود دارد و آن این که طالبان همواره با اصل برگزاری انتخابات مشکل دارد و شاهد بوده‌ایم در دوره‌های قبلی حتی کسانی که انگشت رنگی به منزله حضور در انتخابات داشته‌اند، انگشت آنها را قطع کرده بود. پس تفکر طالبان اساساً انتخابات را نمی‌پذیرد!

به لحاظ ایدئولوژیک موافق نیستند که انتخاباتی برگزار شود و مردم خواسته باشند رای بدهند زیرا این حکومت را به منسای ایدئولوژی خود، حکومت الهی می‌دانند و هرگز قائل به وجود انتخابات نیستند اگر به این موضوعات نگاه کنیم از یک سو دولت مصمم است که این انتخابات برگزار شود و طالبان مصمم است که نگذارد این انتخابات برگزار شود لذا فکر طالبان خواسته باشد مانع ایجاد کند این بدان معناست که انتخاباتی در مناطقی برگزار خواهد شد و کسانی رای خواهند داد که با طالبان مخالف هستند پس از این منظر طالبان بازنده این انتخابات خواهد بود! یعنی اگر مانع ایجاد کند شمالی‌ها یکپارچه در انتخابات شرکت خواهند کرد و پشتون‌ها برای حضور در انتخابات محروم خواهند شد در نتیجه موضع آن‌ها به شدت تضعیف خواهد شد که این به نفع طالبان نخواهد بود. اگر انحصارطلبی ایدئولوژیک طالبان را در نظر بگیریم، ایجاد مانع برای برگزاری انتخابات هرگز به نفع طالبان نخواهد بود. طالبان از نظر تبلیغاتی قطعاً برای انتخابات مانع ایجاد خواهد کرد. اما در عمل وقتی ببیند که دولت مصمم به برگزاری انتخابات است هرگز موانع جدید ایجاد نخواهد کرد به نظر من طالبان اگرچه در منظر تبلیغاتی خودش را مخالف برگزاری انتخابات می‌داند اما در نهایت اجازه خواهد داد تا در مناطق پشتون‌ها نیز انتخابات برگزار شود که این یعنی طالبان می‌خواهد همچنان قدرت در دست پشتون‌ها باقی بماند.

سوال بعدي ما آن است که تأکید بسیار زیاد روی واقع بینانه بودن طالبان دارید در حالی که ما این اندازه واقع‌بینی را از طالبان انتظار نداریم. واقع‌بینی از منظر طالبان یعنی متعطف بودن و طبیعتاً ما نمی‌توانیم انتظار انعطاف از طالبان داشته باشیم و به نظر ما بعید هم می‌تواند باشد که طالبان برای برگزاری این انتخابات تا این اندازه انعطاف از خود نشان دهد. یعنی تغییر موضع طالبان با این سرعت اساساً می‌تواند منطقی باشد؟

ما درباره افغانستانی صحبت می‌کنیم که تجزیه قدرت در آن وجود دارد اما به این نکته هم توجه داشته باشیم که آن طالبانی که در آذهان نقش بسته است و کاملاً ایدئولوژیک هستند تغییر رویه داده و سیاسی‌تر شده‌اند! این یعنی دیگر به انتخابات به چشم درجه‌ای به سوی جهنم نگاه نمی‌کنند. در گذشته طالبان هرگز از واژه انتخابات استفاده نمی‌کرد زیرا انتخابات را معادل ورود به جهنم می‌دانست اما طالبانی که این روزها ما با آن‌ها طرف هستیم سیاسی‌تر شدند، مذاکره می‌کنند و قطعاً به مذاکره و انتخابات نیز تن در خواهند داد.

فضا برای حضور مبتکرانه و فعالانه ایران مهیا است!

آخرین سوال ما از این تحلیل‌گر مسائل شبه قاره به نقش ایران در افغانستان بازمی‌گردد. اگرچه سياست ايران در مورد همه همسایگان احترام به استقلال و انتخابات است، ما می‌خواهیم بدانیم آیا نقشی برای ایران در مذاکرات صلح و انتخابات پیش رو در افغانستان قابل هستی؟ اگر به یاد داشته باشید آقای ظریف پیشنهاد داده بود همه همسایگان در جریان مذاکرات صلح افغانستان قرار داشته باشند و حتی حضور داشته باشند و ابتکار عمل را به دست بگیرند. ظریف به صراحت گفته بود مذاکرات خارج از خاک افغانستان و مذاکرات دو سویه بین آمريکا و طالبان هرگز به نتیجه نخواهد رسید زیرا قطعاً باید گروه‌های سیاسی و دولت قانونی افغانستان در جریان ریز مسائل این مذاکرات قرار داشته باشند. در نهایت هم دیدیم که این مذاکرات به هیچ نتیجه‌ای منتهی نشد. به نظر می‌رسد هم اکنون فضا برای حضور مبتکرانه و فعالانه ایران مهیا است و این امر می‌تواند در جریان انتخابات افغانستان و مذاکرات صلح، ابتکار عمل را به دست بگیرد. نکته‌ای که محمود احمدی نژاد به خوبی آن را در ک کرد اما از آن استفاده نکرد. او در ۸ سال دوران ریاست جمهوری‌اش ۸ بار با سفر به نیویورک در مجمع عمومی سازمان ملل متحد حاضر شد.